

02.05.2017 r.

Stan, ruch naturalny i wędrówkowy ludności w województwie lubelskim w 2017 r.

0,3%
Ubytek ludności

Od połowy lat 90. XX wieku liczba ludności maleje na skutek występowania ujemnego salda migracji, a od końca lat 90. również na skutek ujemnego przyrostu naturalnego. W 2017 roku w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano zwiększenie liczby urodzeń oraz liczby zgonów. Zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji ludności na pobyt stały w omawianym okresie były ujemne.

Stan ludności.

Według danych szacunkowych w końcu grudnia 2017 roku w województwie lubelskim mieszkało 2 126,3 tys. osób, co stanowiło 5,5% ogółu ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo lubelskie zajmowało 9. miejsce w kraju, a biorąc pod uwagę udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności uplasowało się na 14. pozycji.

Tablica 1. Ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	
		ogółem	2016=100
Ludność	2133340	2126317	99,7
mężczyźni	1033740	1030453	99,7
kobiety	1099600	1095864	99,7
miasto	989469	988365	99,9
wieś	1143871	1137952	99,5
Biologiczne grupy wieku:			
0-14 lat	312297	312453	100,0
15-64	1460360	1443217	98,8
65 lat i więcej	360683	370647	102,8
Edukacyjne grupy wieku:			
3-6 lat	83349	80771	96,9
7-12	130045	131746	101,3
13-15	62077	60481	97,4
16-18	68035	66153	97,2
19-24 lata	162468	154771	95,3

W porównaniu z 2016 rokiem liczba ludności w województwie lubelskim zmalała o 7,0 tys. osób. W miastach, przede wszystkim w wyniku nadania praw miejskich miejscowości Rejowiec, odnotowano mniejszy ubytek ludności (o 1,1 tys. osób) niż na wsi (o 5,9 tys.). Stan ludności w województwie lubelskim podobnie jak przed rokiem zmniejszył się prawie we wszystkich powiatach. Wyjątkiem był powiat lubelski, Biata Podlaska i powiat łączyński. W powiecie lubelskim odnotowano przyrost liczby mieszkańców o 0,7% (1,1 tys. osób). Główną przyczyną tego wzrostu był dalszy rozwój ośrodków podmiejskich skupionych wokół miasta

Prezentowane dane dotyczą liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Województwo lubelskie należy do obszarów depopulacyjnych.

W 2017 roku liczba miast w województwie lubelskim zwiększyła się z 46 do 47.

Lublina polegający na migracji mieszkańców miasta na tereny podmiejskie. Największy przyrost liczby ludności w powiecie lubelskim odnotowano w gminie Głusk (o 3,8%), następnie w gminie Wólka (o 1,9%) i Konopnica (o 1,7%). W Białej Podlaskiej w wyniku dodatniego przyrostu naturalnego oraz przewagi napływu nad odpływem ludności na pobyt czasowy odnotowano wzrost liczby mieszkańców o 0,4%, a w powiecie łączyńskim o 0,1%. Największy spadek liczby ludności, spowodowany ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji, wystąpił w powiecie hrubieszowskim (o 1,2%) oraz w parczewskim, tomaszowskim i krasnostawskim (po 0,8%).

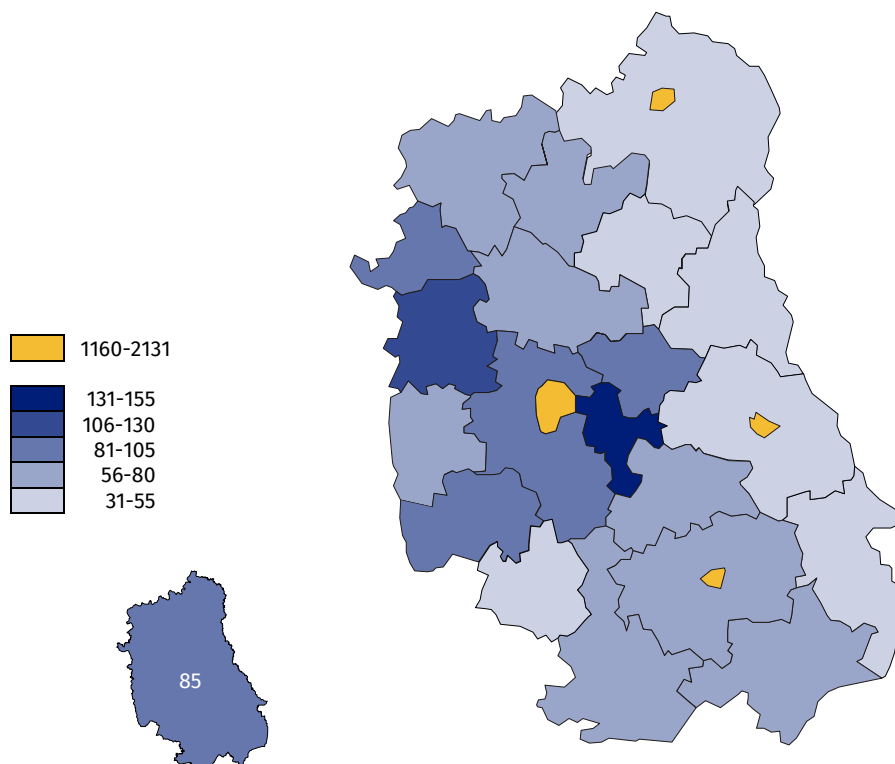
W miastach województwa lubelskiego zamieszkiwało 46,5% ogółu ludności, podczas gdy w kraju ludność miast stanowiła 60,1% ogółu populacji. Pod względem liczby ludności w województwie lubelskim największym miastem był Lublin, w którym mieszkało 339,9 tys. osób, co stanowiło 34,4% mieszkańców miast i 16,0% ogółu ludności województwa. Od stycznia do grudnia 2017 roku liczba mieszkańców Lublina zmalała o 0,6 tys. osób (o 0,2%). Natomiast najmniejszymi miastami województwa były Siedliszcze i Frampol z liczbą mieszkańców po 1,4 tys. osób.

Wśród powiatów ziemskich najbardziej zurbanizowany był powiat świdnicki (58,5% stanowiła ludność miast), następnie puławski (47,7%) i rycki (46,1%). Najmniejszy udział mieszkańców miast odnotowano w powiecie lubelskim (7,6%) i chełmskim (10,1%).

Średnia gęstość zaludnienia w województwie lubelskim była niższa niż w kraju i wyniosła 85 osób na km² wobec 123 osób na km² w kraju. Pod tym względem województwo uplasowało się na 12. pozycji w kraju. W miastach na 1 km² przypadało średnio 974 osoby, a na wsi 47 osób. W poszczególnych powiatach województwa rozmieszczenie ludności nie było równomierne – największe zagęszczenie występowało w Lublinie (2 305 osób na km²) i Zamościu (2 121), a najmniejsze w powiecie włodawskim (31) i parczewskim (37).

Wskaźnik urbanizacji dla województwa lubelskiego kształtuje się na poziomie niższym niż średnia jego wartość w kraju.

Mapa 1. Gęstość zaludnienia
Stan w dniu 31 XII 2017 r.

Gęstość zaludnienia w miastach na prawach powiatu:

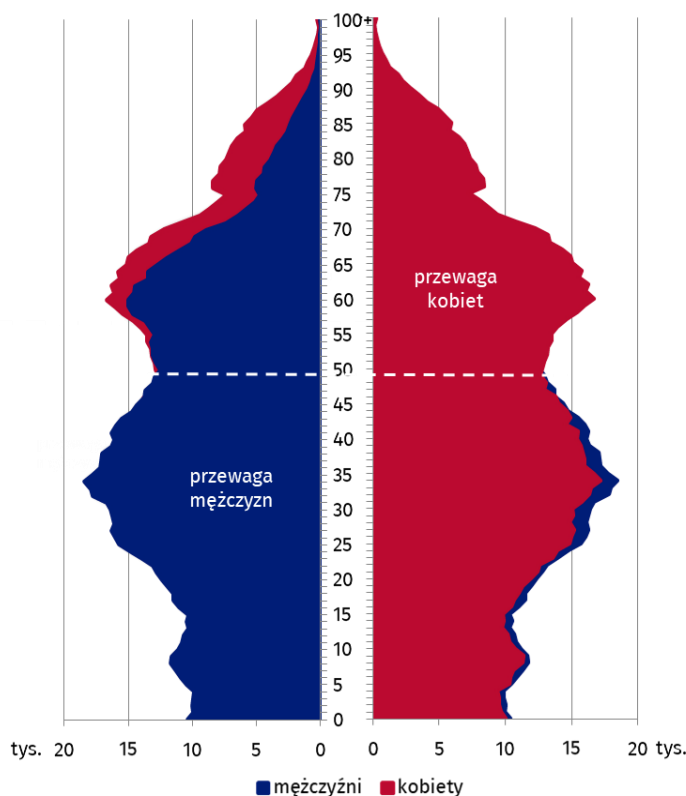
- Biała Podlaska – 1 165
- Chełm – 1 795
- Lublin – 2 305
- Zamość – 2 121.

STRUKTURA LUDNOŚCI

Struktura ludności według płci w województwie lubelskim od wielu lat nie ulega zmianie. W 2017 roku w województwie lubelskim kobiety stanowiły podobnie jak przed rokiem 51,5% ogółu ludności województwa. Średnio na 100 mężczyzn przypadało 106 kobiet. W miastach przewaga liczebna kobiet była większa niż na wsi, na 100 mężczyzn przypadało 112 kobiet wobec 102 na terenach wiejskich. Powyższe proporcje zmieniają się w zależności od grupy wiekowej. W większości roczników do 49 roku życia łącznie w ludności województwa przeważali mężczyźni (stanowiąc 51,3% populacji tej grupy wiekowej), a powyżej 49 lat kobiety (56,3%).

Najwięcej kobiet na 100 mężczyzn przypadało w Lublinie (117), następnie w Chełmie (113), Zamościu (112), Białej Podlaskiej i w powiecie puławskim (po 109). Najbardziej wyrównanymi pod względem proporcji płci były powiaty radzyński i rycki, w których to na 100 kobiet przypadało prawie 100 mężczyzn. Przewaga liczebna mężczyzn nad kobietami występowała tylko na terenach wiejskich. W 2017 roku w pięciu powiatach województwa lubelskiego na terenach wiejskich mieszkało więcej mężczyzn niż kobiet. Największa przewaga mężczyzn występowała w powiecie radzyńskim, w którym to na terenach wiejskich na 100 kobiet przypadało ponad 102 mężczyzn oraz w powiatach łukowskim i ryckim gdzie na 100 kobiet przypadało prawie 102 mężczyzn.

Wykres 1. Piramida wieku
Stan w dniu 31 XII 2017 r.

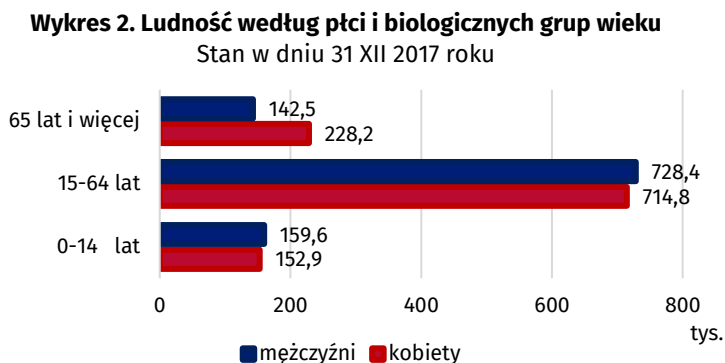
W miastach województwa lubelskiego mieszka 47,7% ogółu kobiet i 45,2% ogółu mężczyzn.

Struktura ludności według wieku w województwie lubelskim zmienia się z roku na rok. Systematycznie maleje liczba dzieci i młodzieży, a równocześnie wzrasta liczba ludności w starszych rocznikach. Główną przyczyną tych zmian jest przesuwanie się w czasie „roczników wyżów i niżów demograficznych”, a także obserwowany od początku lat 90. XX wieku spadek dzietności kobiet oraz wydłużenie się przeciętnego czasu trwania życia. W wyniku zachodzących zmian demograficznych liczba osób młodych w wieku poniżej 20 lat w ujęciu rocznym zmalała o 1,0% z 426,3 tys. w 2016 roku do 421,9 tys. w końcu 2017 roku, natomiast liczba osób w wieku 65 lat i więcej wzrosła o 2,8% z 360,7 tys. do 370,6 tys. Na 100 osób w wieku poniżej 20 roku życia przypadało 88 osób w wieku 65 lat i więcej, podczas gdy w 2016 roku było 85 osób.

Struktura ludności według biologicznych grup wieku w końcu grudnia 2017 roku przedstawiała się następująco: dzieci w wieku do 14 roku życia łącznie stanowiły 14,7% ogółu populacji województwa lubelskiego, ludność dorosła w wieku od 15 do 64 lat 67,9%, a osoby w wieku 65 lat i więcej 17,4%. W porównaniu do grudnia 2016 roku liczba dzieci wzrosła o 0,2 tys., osób dorosłych zmalała o 17,1 tys., zaś osób starszych wzrosła o 10,0 tys. Indeks

W województwie lubelskim podobnie jak w kraju trwa proces starzenia się ludności.

starości określający relacje międzypokoleniowe, czyli liczbę dziadków (w wieku 65 lat i więcej) przypadających na stu wnuków (w wieku 0-14 lat) w 2017 roku w województwie lubelskim wyniósł 119 wobec 115 w 2016 roku. Natomiast współczynnik obciążenia demograficznego mówiący o tym ile dzieci (w wieku 0-14 lat) oraz osób starszych (w wieku 65 lat i więcej) przypada na sto osób dorosłych (w wieku 15-64 lat) zwiększył się z 46 w 2016 roku do 47 w 2017 roku.

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana pod względem płci i miejsca zamieszkania. Porównując strukturę ze względu na płeć, dzieci w wieku do 14 roku życia łącznie było więcej wśród mężczyzn (15,5% ogółu mężczyzn) niż wśród kobiet (14,0% ogółu kobiet) podobnie jak osób dorosłych (70,7% ogółu mężczyzn i 65,2% kobiet). Odsetek osób starszych był wyższy wśród kobiet (20,8%) niż wśród mężczyzn (13,8%). Na terenach wiejskich wyższy był udział dzieci (o 1,3 p. proc.), natomiast w miastach więcej niż na wsi mieszkało osób starszych (o 1,2 p. proc.).

W wyniku zachodzących zmian demograficznych z roku na rok zwiększa się mediana wieku mieszkańców województwa lubelskiego. Wartość mediany wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze jej nie osiągnęła. W końcu grudnia 2017 roku statystyczny mieszkaniec województwa lubelskiego był w wieku 40,6 lat, przy czym mężczyzna miał 38,7 lat, a kobieta 42,7 lata. Mieszkaniec miasta był starszy od mieszkańca wsi o dwa lata. W grudniu 2016 roku mediana wieku ogółem wynosiła 40,3 lat, dla mężczyzn 38,3 lat, a dla kobiet 42,4 lata.

Kobiety w województwie lubelskim są starsze niż mężczyźni, a mieszkańcy miast są starsi od mieszkańców wsi.

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Stan i struktura ludności według płci, wieku i stanu cywilnego jest rezultatem procesów demograficznych określanych jako ruch naturalny ludności. Opis ruchu naturalnego odnosi się do takich zjawisk jak zawieranie związków małżeńskich, liczba separacji, rozwodów, urodzeń i zgonów.

Tablica 2. Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016		2017
		ogółem	2016=100
Małżeństwa	10654	10568	99,2
na 1000 ludności	4,99	4,96	x
Urodzenia żywe	19666	20898	106,3
na 1000 ludności	9,21	9,81	x
Zgony	22284	23427	105,1
na 1000 ludności	10,43	11,00	x
Zgony niemowląt	69	97	140,6
na 1000 urodzeń żywych	3,51	4,64	x
Przyrost naturalny	-2618	-2529	x
na 1000 ludności	-1,23	-1,19	x

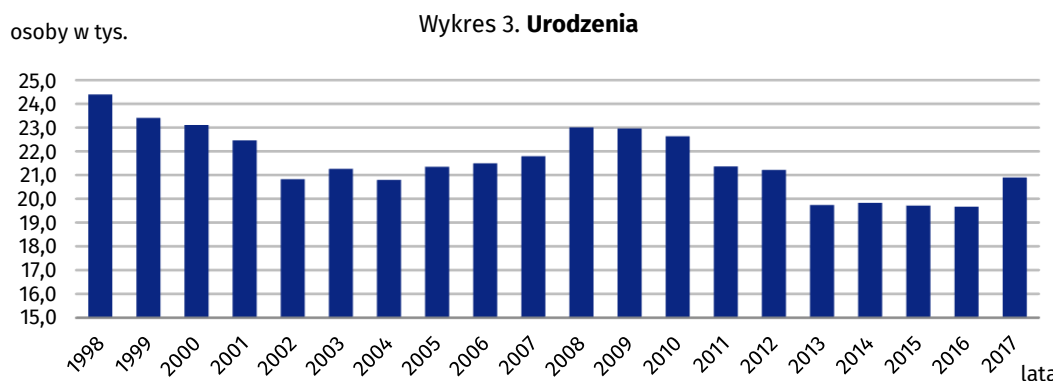
MAŁŻEŃSTWA

W 2017 roku zawarto 10 568 związków małżeńskich. W porównaniu z 2016 rokiem liczba nowo zawartych małżeństw zmalała o 0,8%. Ponad połowę małżeństw (54,7%) podobnie jak w poprzednim roku zarejestrowano na wsi.

Współczynnik małżeństw (liczba nowo zawartych małżeństw na 1000 ludności) w 2017 roku wyniósł 4,96‰, przed rokiem 4,99‰. Podobnie jak w 2016 roku częstość zawierania związków małżeńskich na wsi (5,08‰) była większa niż w miastach (4,83‰). W 2017 roku w województwie lubelskim najczęściej zawierali związki małżeńskie mieszkańcy powiatu łukowskiego (5,79‰), następnie łęczyńskiego (5,51‰) i radzyńskiego (5,42‰), zaś najrzadziej mieszkańcy powiatu świdnickiego (4,30‰), puławskiego (4,32‰) i kraśnickiego (4,34‰).

URODZENIA

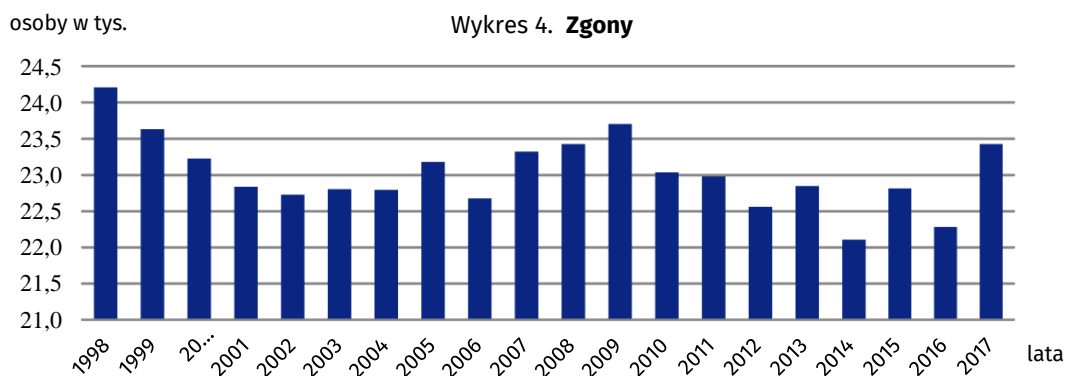
W 2017 roku zarejestrowano 20 898 urodzeń żywych. W porównaniu z 2016 rokiem liczba urodzeń wzrosła o 6,3%. Na wsi podobnie jak przed rokiem urodziło się więcej dzieci (54,0% ogółu urodzeń żywych) niż w miastach. Wśród noworodków ponad połowę (50,9%) stanowili chłopcy.

Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) osiągnął poziom 9,81‰ wobec 9,21‰ w 2016 roku. Największe natężenie urodzeń odnotowano w powiecie łukowskim (12,71‰), następnie w łęczyńskim (12,11‰) i w Białej Podlaskiej (11,60‰), natomiast najmniejsze w powiecie tomaszowskim (7,74‰), hrubieszowskim (7,93‰) i w Zamościu (8,19‰).

ZGONY

W 2017 roku zmarło 23 427 mieszkańców. W porównaniu z 2016 rokiem liczba zgonów wzrosła o 5,1%. Na wsi odnotowano 58,7% ogółu zgonów. Struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn, których udział w ogólnej liczbie zgonów wyniósł 51,1% (przed rokiem 52,5%).

Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 mieszkańców) osiągnął poziom 11,00‰ wobec 10,43‰ w 2016 roku. Podobnie jak w ubiegłym roku w miastach był niższy (9,77‰) niż na wsi (12,08‰). Współczynnik zgonów wykazywał duże zróżnicowanie między poszczególnymi powiatami. Największe natężenie zgonów odnotowano w powiecie krasnostawskim (13,78‰), następnie w hrubieszowskim (13,19‰) i chełmskim (12,62‰), natomiast najmniejsze w Białej Podlaskiej (7,97‰), Zamościu (8,54‰) oraz w powiecie łęczyńskim (9,34‰).

Od 2008 roku w województwie lubelskim systematycznie maleje liczba zawieranych związków małżeńskich.

W 2017 roku w województwie lubelskim zanotowano wzrost natężenia urodzeń.

W porównaniu z 2016 rokiem w województwie lubelskim wystąpił wzrost umieralności.

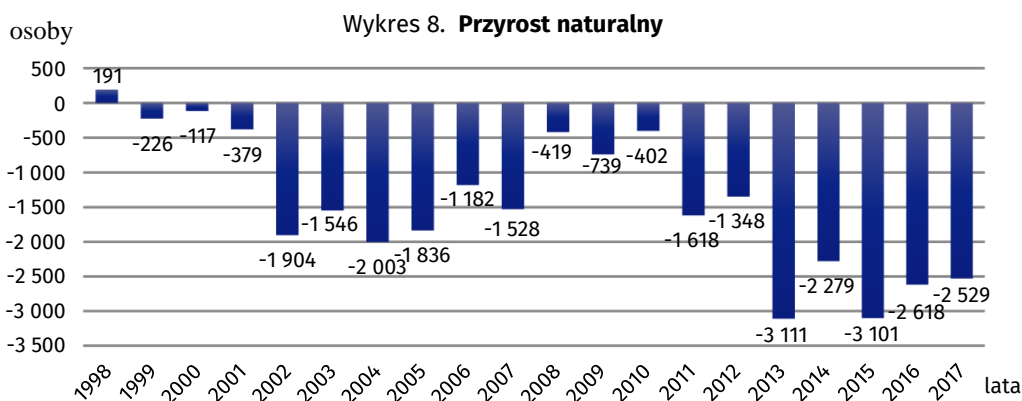
W okresie od stycznia do końca grudnia 2017 roku zarejestrowano 97 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). W porównaniu z 2016 rokiem liczba zgonów niemowląt wzrosła o 40,6%. Na wsi umieralność niemowląt była wyższa niż w miastach (58,8% ogółu zgonów niemowląt). Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych w 2017 roku wyniósł 4,64‰ i w stosunku do poprzedniego roku wzrósł o 1,13 pkt. W miastach osiągnął niższy poziom (4,16‰) niż na wsi (5,06‰).

2017 roku odnotowano w województwie lubelskim wzrost umieralności niemowląt.

PRZYRÓST NATURALNY

Jednym z głównych czynników decydujących o liczbie ludności jest przyrost naturalny, który stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów.

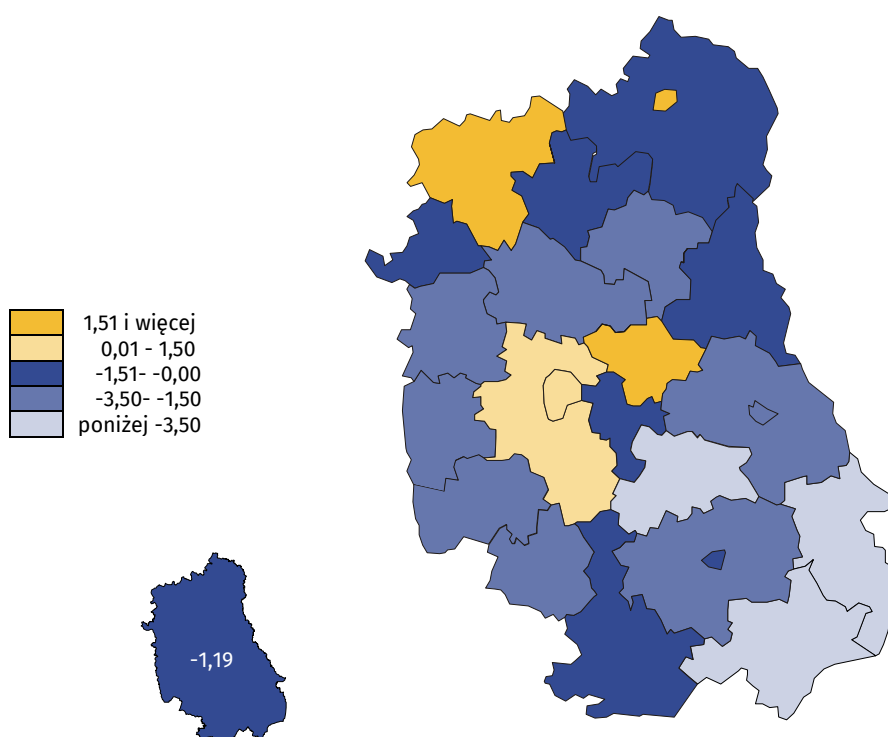
Po raz kolejny w województwie lubelskim odnotowano naturalny ubytek ludności.

W minionym roku po raz kolejny w województwie lubelskim odnotowano ujemny przyrost naturalny, w wyniku którego liczba mieszkańców zmalała o 2 529 osób (przed rokiem o 2 618 osób). W miastach odnotowano mniejszy ujemny przyrost naturalny (minus 44 osoby), niż na wsi (minus 2 485). Współczynnik przyrostu naturalnego w 2017 roku wyniósł minus 1,19‰ wobec minus 1,23‰ w 2016 roku, przy czym w miastach ukształtował się na poziomie minus 0,04‰, a na wsi minus 2,18‰ (przed rokiem w miastach 0,03‰, a na wsi minus 2,32‰).

Zróżnicowanie przestrzenne przyrostu naturalnego przedstawione jest na mapie 2. W skali całego województwa w 2017 roku podobnie jak przed rokiem występowała przewaga powiatów o wartościach ujemnych. Największy ubytek naturalny ludności wystąpił w powiecie hrubieszowskim (minus 5,26‰) oraz krasnostawskim (minus 5,14‰). W pięciu powiatach odnotowano dodatni przyrost naturalny, w tym największy w Białej Podlaskiej (3,63‰), w powiecie łączyńskim (2,77‰) i łukowskim (2,37‰).

Mapa 2. **PRZYRÓST NATURALNY W 2017 R.**

Przyrost naturalny w miastach na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 3,63
- Chełm – -1,94
- Lublin – 0,13
- Zamość – -0,36.

RUCH WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI

Drugim obok przyrostu naturalnego czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub ubytku liczby ludności oraz o jej strukturze według płci i wieku na danym terenie są migracje.

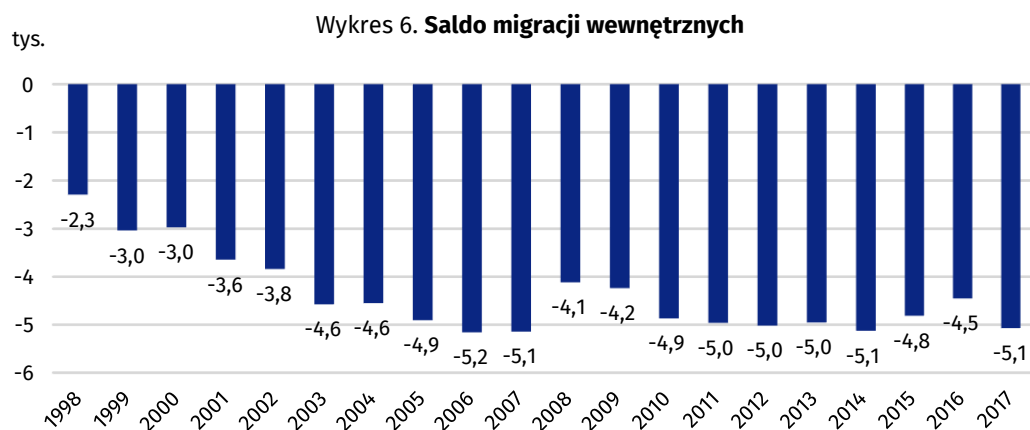
Tablica 2. Migracje ludności na pobyt stały

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	
		ogółem	2016=100
Migracje wewnętrzne:			
napływ	18589	19162	103,1
odpływ	23041	24234	105,2
Migracje zagraniczne:			
imigracja	649	620	95,5
emigracja	264	279	105,7
Saldo migracji stałych ogółem	-4067	-4731	x
Saldo migracji zagranicznych	385	341	x
Saldo migracji stałych ogółem na 1000 ludności	-1,90	-2,22	x
Saldo migracji zagranicznej na 1000 ludności	0,18	0,16	x

Migracje ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) połączone z przekroczeniem granicy podstawowej jednostki terytorialnej.

Województwo lubelskie jest obszarem odpływowym.

W województwie lubelskim liczba mieszkańców maleje już od wielu lat. Dzieje się tak między innymi ze względu na występującą przewagę liczby osób, które wymeldowały się z pobytu stałego do innych województw w kraju lub do innego kraju (odpływ), nad liczbą osób nowo zameldowanych na pobyt stały z innych województw i z innych krajów (napływ).

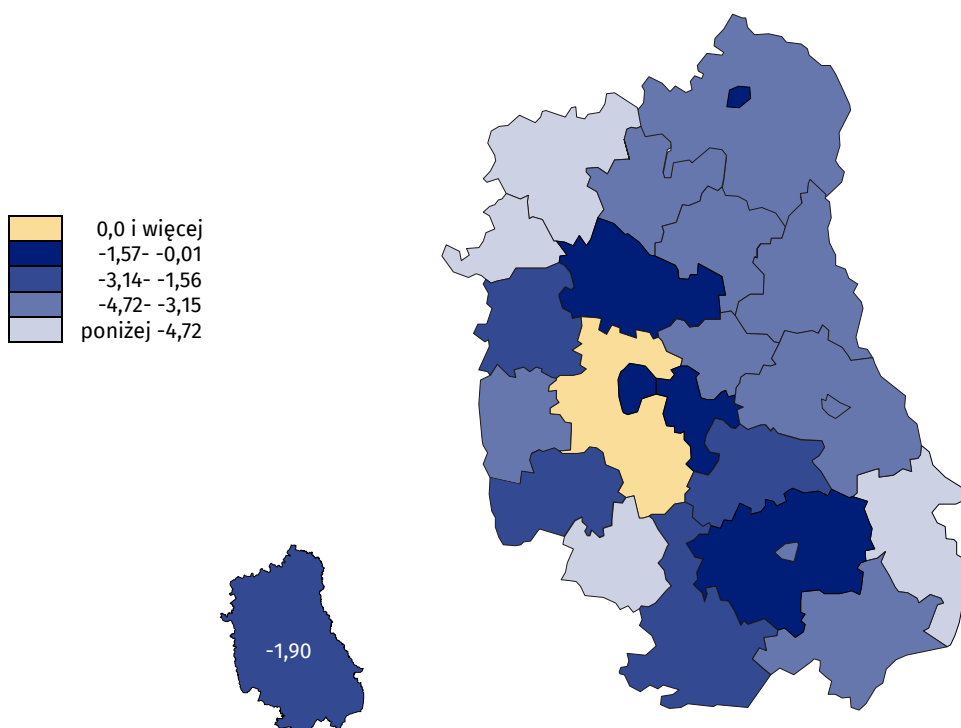

W wyniku ujemnego salda migracji stałych liczba mieszkańców województwa lubelskiego w 2017 roku zmniejszyła się o 4 731. W miastach ubyło 3 315 mieszkańców, a na wsi 1 416 osób. Z danych dotyczących migracji wewnętrznych wynika, że kobiety częściej niż mężczyźni zmieniają stałe miejsce zamieszkania. W 2017 roku podobnie jak w latach poprzednich zarówno wśród osób zameldowanych na pobyt stały, jak i wymeldowanych z pobytu stałego w ruchu wewnętrznym przeważały kobiety (napływ – 53,1%, odpływ – 53,6%)

Współczynnik salda migracji ogółem osiągnął wartość minus 2,22‰ wobec minus 1,90‰ w 2016 roku. Największy ubytek ludności na 1000 mieszkańców w wyniku przewagi odpływu nad napływem wystąpił w powiecie hrubieszowskim (ponad 6 osób), następnie w łukowskim

(prawie 6 osób) i ryckim (ponad 5 osób). Przyrost liczby mieszkańców odnotowano tylko w powiecie lubelskim (ponad 6 osób na 1000 mieszkańców).

Mapa 3. SALDO MIGRACJI STAŁEJ W 2017 R.

Saldo migracji stałej w miastach na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – -1,33
- Chełm – -4,63
- Lublin – -0,82
- Zamość – -4,31.

W 2017 roku z powodu wyjazdu na stałe za granicę województwo lubelskie opuściło 279 mieszkańców, natomiast przybyło do województwa na stałe z zagranicy 620 osób. Saldo migracji wewnętrznych było dodatnie i wyniosło 341 osób wobec 385 w 2016 roku. Z danych dotyczących migracji zagranicznych wynika, że mężczyźni częściej niż kobiety zmieniali miejsce zamieszkania. W ogólnej liczbie emigrantów mężczyźni stanowili 50,5%, a wśród imigrantów 51,5%.

Współczynnik salda migracji zagranicznych osiągnął wartość 0,16‰ wobec 0,18‰ w 2016 roku.

W 2017 roku więcej osób wyjechało za granicę na stałe z województwa lubelskiego, a mniej przybyło do niego z zagranicy na pobyt stały niż w 2016 roku.

Opracowanie merytoryczne:
Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych
Zofia Dymek
Tel: 81 465 20 32
e-mail: z.dymek@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Osoba ds. kontaktów z mediami
Elżbieta Łoś
Tel: 81 533 27 14
e-mail: E.Los@stat.gov.pl

 www.stat.gov.pl

 @GUS_STAT

 @GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Ludność, ruch naturalny I migracje w województwie lubelskim w 2016 r.](#)

[Stan, ruch naturalny I wędrówkowy ludności w województwie lubelskim w 2016 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Baza demografia](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Migracje](#)

[Przyrost naturalny ludności](#)

[Saldo migracji wewnętrznych](#)

[Saldo migracji zagranicznych](#)

[Wiek](#)